

BESLUT

dnr

2021-08-25

Ersättningar och villkor under slaktsäsongen 2021/22 med anledning av Tjernobylyolykan

Med stöd av bestämmelser i Sametingets föreskrifter (STFS 2009:1) beslutas att från och med den 1 augusti 2021 gäller följande:

1. Tidigarelagd slakt – ingen ersättning utgår

Ersättning för merkostnader för tidigarelagd slakt lämnas **inte**, eftersom det inte längre förväntas bidra till att kassationen av renkött minskar. Se separat information.

2. Utfodringsersättning

Vid uttag av slaktrenar efter den 30 september i samebyar som omfattas av fullständig kontroll skall Sametinget tillkallas och en grupp levande renar (minst 30 st.) av blandad ålder och kön extern mäts för kontroll vad avser nivån cesium-137. Beroende på gruppens medelvärde av cesium-137 beslutar Sametinget i samråd med samebyn om utfodring eller direktslakt skall tillämpas.

Ersättningen för helutfodring per slaktad ren som blivit godkänd utbetalas enligt följande:

- för 45 dagar, 624 kronor, om medelvärdet i kontrollgruppen vid uttag är 1 200-3 000 Bq/kg,
- för 60 dagar, 806 kronor, om medelvärdet i kontrollgruppen vid uttag är 3 000-5 000 Bq/kg och
- för 80 dagar, 1050 kronor, om medelvärdet i kontrollgruppen är över 5 000 Bq/kg.

Om bulkfoder inte kan användas höjs ersättningen med 135 kronor, 180 kronor respektive 240 kronor per ren och utfodringsperiod.

Externmätning av kontrollgruppen skall ske inom en vecka efter uttag.

- Ersättningen för utfodring av husbehovsren (ren som slaktas för eget eller annan renägares hushåll) kan utbetalas om kött med en cesiumhalt under 300 Bq per kg inte

kan erhållas från ren som gått på naturligt höst eller vinterbete eller efter utfodring enligt ovan i byar som omfattas av fullständig kontroll.

Renar som utfodras speciellt för husbehov skall externmätas före utfodring. För att ersättning skall utgå skall medelvärdet i gruppen ligga över 300 Bq per kg samt bestå av minst 50% renar över 300Bq

Ersättning för utfodring av husbehovsren kan lämnas enligt följande:

- för 45 dagar, 624 kronor om medelvärdet vid uttag är 300-750 Bq/kg
- för 60 dagar, 806 kronor om medelvärdet vid uttag är över 750 Bq/kg.

I utfodringsersättningen ingår

- transport av ren/foder
- arbetskostnad vid externmätning
- foderkostnad
- arbetskostnad för utfodring
- Lättare översyn och underhåll av anläggning
- veterinärtjänster.

Övriga ersättningar

- resor till utfodringsanläggning, överstigande 5 km enkel väg ersätts efter ansökan och mot redovisning med 3 kr/km och med högst 2 enkelresor per dygn och sammantaget högst 10 000 kr per utfodringsplats.
- kostnader för snöröjning/sandning elförsörjning av vattenanläggning ersätts mot inlämning av verifikat.

3. Övriga villkor för ersättning

För att ersättning skall kunna utgå gäller i övrigt följande:

a) Inför samling till slakt inom ej friklassade områden skall anmälan -i så god tid som möjligt -göras till Sametinget, Sören Långberg. Om Sametinget så bedömer skall kontrollmätning av levande ren göras före uttag till slakt eller utfodring. Kontrollmätningen ska utföras av externmätare utan anknytning tillberörd sameby.

b) Meddelande om tidpunkt och antal för slakt meddelas till Sametinget, Sören Långberg

c) För att undvika smutsiga hagar och risk för hälsoproblem i samband med snösmältningen bör utfodring av renar till slakt påbörjas före januari månads utgång.

d) Samtliga renar som utfodras (även husbehovsrenar) skall vara försedda med numrerad öronbricka.

e) I samebyar med fullständig kontroll under hela eller del av perioden september till och med januari (huvudsaklig slaktperiod) kan utfodringsersättning för uttag av husbehovsrenar omfatta högst 10 renar för enskild renägare och högst 20 renar för ett hushåll per säsong. För samebyar som är friklassade under perioden september-januari kan utfodringsersättningen omfatta högst 5 renar för enskild renägare och högst 10 renar för ett hushåll per säsong. Uttag av husbehovsren styrks genom att slaktdjurets utskurna odelade utfodringsbricka uppvisas för Sametinget eller bifogas ansökan om ersättning.

f) Renägare som inte vill ha sina djur utfodrade i andras hagar ska på förhand meddela detta till Sametinget, Sören Långberg

g) I utfodringshage för ersättningsberättigade slaktrenar, får inte livrenar utfodras. Ersättningsberättigade renar får ej heller på annat sätt blandas ihop med renar som saknar utfodringsbricka.

h) Om hälsoproblem uppstår bland renarna i samband med utfodring skall Sametinget, Sören Långberg, kontaktas och vid behov också veterinär för rådgivning och/eller inspektion.

Därutöver gäller följande:

- Om renar dör eller avlivas på grund av skada eller sjukdom skall detta inom 3 dygn meddelas Sametinget (Mail-se längst ned i beslutet). Av meddelandet skall följande framgå: renens ålder, kön, briccknummer, trolig dödsorsak och datum.
- De renar som dör skall sparas (läggas så att de inte angrips av rovdjur eller förstörs på annat sätt) i väntan på inspektion. Sametinget avgör i varje enskilt fall vem som skall göra inspektionen (veterinär, tjänsteman eller annan opartisk person). Öronbrickan skall alltid finnas kvar på renkroppen vid inspektionen.
- Provtagning av CWD av vuxna renar

Ersättning för renar som dör under utfodring medges endast under förutsättning att punkterna ovan är uppfyllda. Ersättningen baseras på medelvikt för den aktuella djurkategorin, samt medelpris för aktuell månad.

För renar nödslaktade i fält och som skulle ha kunnat användas som matrenar, men som efter provtagning visat för hög cesiumnivå (över 300 Bq/kg) skall ansökan om ersättning åtföljas av:

- redogörelse för omständigheterna och platsen för nödslakten,
- resultat av cesiumanalys,

- kassationsintyg av veterinär som visar att slaktkroppen skulle kunnat ha godkänts som människoföda om cesiumvärdet varit acceptabelt,
- uppgift om kön och ungefärlig ålder.

Ersättning för renar som nödslaktas utbetalas endast under förutsättning att punkterna ovan är uppfyllda. Ersättningen baseras på medelvikt för den aktuella djurkategorin, samt medelpris för aktuell månad. Sametinget ersätter förlorat köttvärde och kostnaden för veterinärbesiktning under förutsättning att slaktkroppen kunnat bli godkänd som människoföda enligt ovan. Ersättning för förlorat köttvärde kan inte utgå om slaktkroppen säljs efter nödslakt eller om slakten skett på grund av trafik- eller rovdjursskada.

(i) Ersättning till slaktföretag för kostnader i samband med köttprovshantering ersätts med 16kr st samt 1 kr kg för kylagring av slaktkroppar för inväntande av provsvar.

(j) Ersättning för kött som kasseras på grund av för höga cesiumvärden utbetalas efter inskickad kopia av slaktnota för aktuell slakt.

Utbetalning

Utbetalning av ersättning sker efter ansökan. Vid ansökan skall Sametingets blanketter användas (bifogas). Ansökan med tillhörande slaktnoter/intyg skall ha inkommit till Sametinget inom tre (3) månader efter aktuell åtgärd/händelse, dock senast den 31 maj. Ansökningar inkomna efter detta datum kommer inte att godkännas.

Kontaktuppgifter

Sören Långberg, rennäringsskonsulent

telefon 070-256 41 30

e-post: soren.langberg@sametinget.se

Beslut i detta ärende har fattats av rennäringsschef Lars Ove Sjajn. Föredragande har varit Sören Långberg, rennäringsskonsulent Tjernobyilverksamheten.

Lars Ove Sjajn

rennäringsschef

Sören Långberg

rennäringsskonsulent

Cujuhus/adress
Adolf Hedinsvägen 58
981 33 GIRON/KIRUNA
e-post: kansli@sametinget.se

Telefodna/telefon
0980 - 780 30 (växel)

Org.nr.202100-4573

Fåksa/telex
0980 - 780 31

www.sametinget.se

Information gällande avskaffande av ersättning för merkostnader i samband med tidigarelagd slakt

Motivet för att betala ersättning för tidigarelagd slakt har varit att halterna av radioaktivt cesium i ren förväntats ökat när renarna övergått till vinterdiet med stor andel lav.

Cesiumnivåerna i lav har dock minskat betydligt snabbare än i andra betesväxter och ligger nu allmänt på en låg nivå. Detta genom att regn och snösmältning sköljer ur cesium ur laven och att laven inte har rötter som kan ta upp cesium ur marken (i motsats till gröna växter och svamp). Under senaste decenniet har det snarare varit intag av svamp som vissa höstar bidragit till höga cesiumhalter i renar. Detta gör att cesiumnivåerna i renar inte förväntas vara lägre vid tidigarelagd slakt än vid normal slakttidpunkt. Under år med mycket svamp kan det snarare vara tvärt om (dvs. högre cesiumhalter vid tidig slakt).

Beslutet att ta bort ersättningen för tidigarelagd slakt kommer att följas upp genom kontroll av cesium-137 i renar som slaktas vid "normal" slakttidpunkt (slutet av november och i december) i de samebyar som tidigare omfattats av tidigarelagd slakt. Om prognoserna visar sig felaktiga kan beslutet komma att omprövas.